

**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

**EKİM 2009
SAYI-22**

GSM Frekans Bantları Telsiz Genişbant İçin Açılıyor

Avrupa Birliğinin 900/1800 MHz frekansının günümüz GSM teknolojisini yanısıra UMTS ve daha gelişmiş telsiz teknolojiler tarafından kullanılmasına imkan tanıyacak iki yeni kararı Birliğinin Resmi Gazetesinde yayımlanmıştır.

Böylece;

- 87/372/EEC sayılı konsey kararını (GSM direktifi) değiştiren 2009/114/EC sayılı konsey kararı ile 900 MHz frekansının sadece GSM hizmetleri için kullanılması konusundaki sınırlama kaldırılmış ve
- 900 ve 1800 MHz bantlarında GSM ve UMTS sistemlerinin birlikte çalışması konusundaki teknik parametreleri belirleyen komisyon kararı yayımlanmıştır.

Yeni kararlar GSM bantlarında daha gelişmiş telsiz teknolojilerin kullanımının nn açmaktadır. LTE (Long Term Evolution) gibi teknolojilerin GSM ve UMTS ile uyumlu oldukları kanıtlanır kanıtlanmaz ayrı teknik uygulama kuralları aracılığıyla kullanımlarına izin verilecektir.

ye lkeler, GSM direktifindeki değişikliğin yürürlüğe girmesini takip eden 6 ay içerisinde (9 Mayıs 2010) ulusal yasalarına uyarlamakla yükümlüdürler. Uyarlama tarihi 900 ve 1800 MHz frekanslarının UMTS hizmetlerine açılması için de geçerlidir. Buna ek olarak, ye ülkeler söz konusu bantlardaki mevcut tahsislerin rekabete engel olmamasını sağlayacak şekilde gözden geçirmekle yükümlüdür.

BT FTTH (Fiber to the home – Eve kadar fiber) hedefini iki katına çıkardı

BT 2012 yılına kadar 10 milyon ev ve iş yerine süper hızlı genişbant erişimi sunma hedefi kapsamında 2.5 milyon ev ve iş yerine 100 Mbps FTTH ile erişmeyi planladığını açıkladı.

2008 yılı Temmuz ayında 1 milyon olarak açıklanan FTTH erişim hedefi 2.5 milyona yükseltildi. Halen İngiltere’de 25.4 milyon hane bulunmaktadır.

Önceki hedefinde BT, FTTH’yi sadece yeni inşa edilmiş sitelere sunmayı planlarken, yeni strateji kapsamında 2010 yılı Ocak ayından itibaren mevcut bakır şebekelerin eriştiği hanelere de hizmetin sunulmaya başlanacağı açıklanmıştır. BT’nin yeni stratejisinin 2008/2009 yılından başlamak üzere beş yıl süresince 1.5 milyar sterlin olarak planlanan şebeke yatırımını arttırmayacağı düşünülmektedir.

FT.com tarafından BT Openreach yöneticisi Steve Robertson ile yapılan röportajda Robertson fiber döşerken bakır hatlar için kullanılan mevcut yer altı kanalları kullanılacağından FTTH yatırımının beklenenden az olacağını ifade etmiş ve fiberin havadan direkler ile götürülebileceğini de dile getirmiştir.

Ofcom 2012 Londra Olimpiyat Oyunları ve Özürlüler Olimpiyatı için Spektrum Planını açıkladı

Ofcom 2012 Londra Olimpiyatları esnasında hava dalgalarının nasıl yönetileceğine dair planlarını açıkladı. Yedi hafta sürecek etkinlik süresince organizatörler tarafından kullanılan telsizlerden (walky talky) yaklaşık beş milyar global izleyiciye yayın yapan TV kameralarına kadar binlerce kablosuz uygulamaya ihtiyaç duyulacağı düşünülerek benzeri görülmemiş radyo spektrumuna ihtiyaç duyulacağı öngörülmektedir.

Uluslararası İnternet Komitesinin kriterlerine uyacak şekilde hazırlanan Spektrum Planı organizatörlere ve 150'den fazla ülkeden gelen kullanıcılara spektrumun nasıl sağlanacağını açıklamakta ve ayrıca günlük kullanıcıların göreceği zararı minimuma indirecek önlemleri içermektedir.

Ofcom gerekli spektrumu dört yoldan elde etmeyi planlamaktadır:

- Savunma Bakanlığı gibi kamu kurumlarından kısa dönemli ödünç alma ile
- Sivil spektrumun etkin kullanımını teşvik ile
- Sayısal yayıncılık ile ortaya çıkan boş spektrumun kullanılması ile
- Lisans harici spektrum kanallarının kullanılması ile.

Bu yılın başında taslak plan ile ilgili kamuoyu görüşlerini alan Ofcom, planı önceki Olimpiyatlardan ve büyük organizasyonlardan elde edilen deneyim ile hazırlamıştır.

Virgin Mobile, Tele2 France'ı Satın Aldı

Tele2 Group Fransa'daki operasyonlarını 56 milyon Avro karşılığında Virgin Mobile'a sattığını açıklamıştır. Haziran 2009 sonu itibariyle Tele2 France'ın 429.000 ve Virgin Mobile'ın yaklaşık 1.1 milyon abonesi bulunmaktadır. Her iki şirket de Fransa'da sanal mobil işletmeci olarak hizmet vermektedir. Satışın tamamlanması için ilgili rekabet otoritelerinin onayı beklenmektedir. Bu büyüme stratejisiyle paralel olarak Virgin Mobile, Kablo işletmecisi Numericable ile birlikte dördüncü 3N lisansı için teklif vereceğini de daha önce açıklamıştır.

Dördüncü 3N Lisansı İçin Mali Yükümlülükler Açıklandı

Fransa düzenleyici otoritesi ARCEP 2.1 GHz bandında verilecek olan dördüncü 3N lisansı için mali yükümlülükleri açıklamıştır. Temmuz 2009 sonunda Fransa Hükümeti yeni bir işletmeciye verilecek olan 3N lisansı için ihaleye çıkmıştır. Adaylara başvuru

yapmaları için 29 Ekim 2009 tarihine kadar süre verilmiştir. Yeni 3N işletmecisinin 900MHz bandını kullanma hakkı da olacaktır.

3N Lisansı için Mali yükümlülükler		
Ödeme	Miktar	Ödeme Tarihi
2.1 GHz bandında 2x5 MHz FDD frekans kullanım ücreti (tek seferlik)	20 yıl için 240 Milyon Avro (KHz duplex başına 48.000 Avro)	3N lisansı tahsis edildiğinde
2.1 GHz bandında 2x5 MHz FDD frekans kullanım ücreti (yıllık)	Önceki yıl gelirlerinin %1'i (ilk yıl hariç)	Her yılın 30 Haziranında
Fransız frekans yönetimi fonuna (tek seferlik)	2.74 Milyon Avro	3N lisansının tahsisini takip eden 1 ay içerisinde
İdari vergi (yıllık)	20.000 Avrodur. Ancak: -yıllık gelir 1 milyon Avronun altında veya faaliyetler test sürecinde devam ediyor ise işletmeci muaf tutulur. -Yıllık gelir 1-2 milyon Avro arasında ise düşürülerek tahsil edilir. -Yıllık gelir 800 milyon Avronun üstünde ise ve işletmeci etkin piyasa gücüne sahipse normal rakamın dört misli tahsil edilir.	Her yılın 1 Mayısında
900 MHz bandında 2x5 MHz FDD frekans kullanım ücreti	5.34 milyon Avro	3N işletmecisi 900 MHz frekansından bant talep etmesi halinde bir sefere mahsus
	(KHz duplex başına 1.068 Avro) Yıllık gelirin %1'i	Her yılın 30 Haziranında (yıllık) Kullanımdan sonraki yılın 30 Haziranında

Bnetza Toptan Genişbant Erişimde VDSL'i Dzenlemeyi nerdi, Ancak Maliyet Esaslı Olma Ykmllg Geri ekilecek.

Almanya dzenleyici kurumu BNetzA toptan genişbant erişim pazarında VDSL ürününü dzenlemeyi önermiştir. Bununla birlikte maliyet esaslılıktan vazgeçerek, ardıl fiyat kontrolü yöntemine dnlmştir. BNetzA 21 Ekim - 23 Kasım 2009 tarihleri arasında toptan genişbant erişim pazarına ilişkin ikinci tur analizlerini kamuoyu görüşüne açmıştır. BNetzA pazar tanımı ve EPG ile birlikte bu işletmecilere uygulanacak yükümlülükler hususundaki taslak kararını yayımlamıştır. Taslak kararın içeriği şu şekildedir.

a) VDSL pazar tanımı içerisine dahil edilmiştir.

BNetzA VDSL'e dayalı genişbant erişim ürünlerinin perakende seviyede ve dolayısıyla toptan seviyede ADSL rnlerinin ikamesi olduğunu düşünmektedir. Bu nedenle VDSL ürünü toptan genişbant erişim pazarının içine dahil edilmiştir. Buradaki sorun VDSL'in ilk tur pazar analizlerinde pazar tanımı içerisine dahil edilmemesi ve bu nedenle bu zamana kadar VDSL'in dzenleyici ykmllklere tabi olmamasıdır.

b) Coğrafi farklılaştırma bulunmamaktadır.

BNetzA ulusal coğrafi piyasaları tanımlamıştır. 2008 yılında yapılan kamuoyuna danışma sürecinde alt ulusal piyasalar fikri birçok katılımcı tarafından uygun görülmemiş olup, BNetzA tarafından da coğrafi farklılaştırmayı destekleyen bir gerekçe bulunamamıştır. BNetzA ulusal pazarda coğrafi olarak farklılaşan dzenleyici tedbirler uygulanmasını da önermemektedir. Bazı dzenleyici kurumlar toptan genişbant erişim pazarında alt ulusal pazarlar tanımlamış ya da coğrafi olarak farklılaşan dzenleyici yükümlülükler uygulamıştır (Avusturya, Finlandiya, Portekiz, İşpanya ve İngiltere). Ancak sadece Portekiz ve İngiltere dzenleyici kurumları analizlerinde başarılı olmuşlar,

diğerleri Komisyon ya da ulusal mahkemeler tarafından alınan kararlar sebebiyle farklılaşmayı uygulayamamıştır.

c) Ürün pazar tanımının detayları

BNetzA ilk tur analizlerinde ATM seviyesinde veri akış erişimi ile IP seviyesinde veri akış erişimini birbirinden ayırmıştır. Bu durum ilgili perakende seviyedeki pazarlara da yansımıştır. BNetzA iki adet perakende pazar olduğunu düşünmektedir – genişbant bağlantıları için kitle pazar (IP seviyesinde toptan ürünler) ve yüksek kaliteli perakende ürünlerin sunulduğu premium pazar (ATM seviyesinde toptan ürünler).

BNetzA bu farklılaştırmayı korumakla birlikte teknoloji nötr terminolojiyi kullanmaktadır.

BNetzA veri akış erişimi için iki alt pazar tanımlamıştır.

- Katman 2: bütün xDSL erişim teknolojilerini içermektedir.
- Katman 3: bütün xDSL erişim teknolojilerinin yanı sıra HFC kablo genişbantı içermektedir.

Yeni nesil erişime ilişkin olarak iki alt pazar “FTTC (saha dolabına kadar fiber) +VDSL” ve “FTTB (binaya kadar fiber) +VDSL”, içermekte ancak FTTH’yi (eve kadar fiber) içermemektedir. FTTC+VDSL üzerinden veri akış erişimi hizmet sağlayan işletmeci toptan fiyatını yükseltirse, toptan tüketici benzer topolojisi olan FTTB+VDSL şebekesine geçebilmektedir.

BNetzA FTTH şebeke işletmecilerinin rekabetçi bir baskı oluşturamayacağını değerlendirmektedir. FTTH şebekelerinin kurulumu; yüksek yatırım harcamaları ve bina sahiplerinden izin alınması gerekliliği nedenleriyle daha zor olduğundan, FTTH’in ikame edilebilirliğinin güç olduğu değerlendirilmektedir.

d) Pazar gücü

BNetzA her iki alt piyasada da DT’yi (Deutsche Telekom) EPG olarak ilan etmeyi önermektedir. EPG tespitinde kullanılan ölçütler arasında DT’nin yüksek pazar payı,

kolayca tekrarlanamayan altyapıları kontrolü, potansiyel rekabetin düşüklüğü, dikey entegrasyon ve dengeleyici alıcı gücünün düşüklüğü yer almaktadır. BNetzA DT'nin alt pazarlardaki payının %70 - %80 arasında olduğunu belirtmektedir. BNetzA toptan seviyede pazar paylarının hesaplanmasındaki analizlerini perakende seviyedeki pazar payları ile desteklemiştir. DT'nin perakende mass pazarında 2007 yılına kadar düşen payı tekrar %50'nin üzerine çıkmıştır. Premium perakende pazarda ise DT'nin payı %40'ın üzerindedir.

e) Düzenleyici tedbirler

BNetzA hâlihazırda yürürlükte olan yükümlülükleri aynen devam ettirmeyi önermektedir. En önemli fark VDSL'in düzenlemeye tabi tutulması ancak daha hafif fiyat kontrol yükümlülüğünün uygulanmasıdır. BNetzA iki ay öncesinden fiyatların Kuruma bildirilmesini ve ardıl fiyat yükümlülüğünü yeterli görmektedir. Almanya Kanununa göre bunun anlamı fiyatların maliyet esaslı olmasına gerek bulunmaması ve BNetzA'nın sadece rekabet karşıtı fiyatlandırma olması halinde müdahale etmesidir. İlk tur analizler ile ikinci tur analizler arasında yükümlülükler açısından farklar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yükümlülük	İlk tur pazar analizleri	İkinci tur pazar analizleri
Erişim ve ortak yerleşim	√	√
Ayırım gözetmeme	√	√
Fiyat kontrolü	ATM seviyesinde: ardıl fiyat kontrolü IP seviyesinde: öncül fiyat kontrolü (maliyet esaslı)	Katman 2: ardıl fiyat kontrolü Katman 3: ardıl fiyat kontrolü
Hesap ayırımı	×	×
		(ancak hesaplamayla ilgili bazı yükümlülükler)
Şeffaflık: referans teklifin yayımlanması	√	√
Şeffaflık: sözleşmelerin BNetzA'ya bildirilmesi	×	√
	(İlk tur analizlerine ilişkin karar alındığı zaman BNetzA bu yükümlülüğün kanunla otomatik olarak geleceğini düşünüyordu.)	
VDSL'in pazar tanımı içerisine eklenmesi	×	√

f) Tepkiler

Alternatif işletmeci birlikleri VATM ve BREKO, BNetzA'nın VDSL'i ilgili pazar tanımları içerisine eklemesini memnuniyetle karşılamıştır. Ancak katman 3'teki veri akış erişimi hizmetlerinin daha hafif fiyat kontrolü düzenlemesine tabi olması önerisine karşı çıkmaktadır. VATM aynı zamanda gelecek fiber şebekelerde veri akış erişiminin nasıl düzenleneceğine ilişkin taslak konsültasyon dokümanında bir bilgi olmamasını da eleştirmektedir.

Bnetza Büyük Spektrum İhalesini Başlatıyor.

BNetzA 800 Mhz'de 360 Mhz, 1.8, 2 ve 2.6 GHz bantlarındaki son kararını uyguladı ve ilgili tarafların başvurularını 21 Ocak 2010'a kadar sunmasını istedi. İhalenin 2010 yılının ikinci çeyreğinde yapılması planlanmaktadır.

İhale için uzun ve detaylı bir hazırlık süreci olmasına rağmen hala bazı hukuki sıkıntılar devam etmektedir. Bazı spektrum bloklarına ilişkin mahkeme süreçleri hâlihazırda tamamlanmamış durumdadır. Mobil şebeke işletmecileri E-Plus ve O2 ihale kurallarına ilişkin olarak mahkemeye başvuracaklarını belirtmektedir.

BNetzA 450 MHz, 900 MHz, 1.8 GHz, 2.0 GHz ve 3.5 GHz bantlarında daha esnek spektrum kullanım koşullarına ilişkin de bazı ölçütler belirlemiştir. Özellikle mevcut lisans sahipleri lisanslarının teknoloji nötr haline dönüştürülmesini isteyebilmektedir ve GSM işletmecilerinin de 2016 yılında süresi sona erecek lisanslarını 2025'e kadar uzatabilme alternatifi bulunmaktadır.

a) İhaleye çıkacak spektrum

İhale kapsamında olan spektrum aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Spektrum blokları eşzamanlı olarak ihale edilecektir. Her bir blok ulusal çapta kullanılabilir.

Band	Mevcut spektrum (Mhz)	Blok büyüklükleri	Spektrum üst limiti
800 MHz	791-821 ve 832-862	2*5 Mhz 6 blok	Var
1.8 GHz	1710-1725 ve 1805-1820 1730.1-1735.1 ve 1825.1-1830.1 1758.1-1763.1 ve 1853.1-1858.1	2*5 MHz 3 blok 2*5 MHz 2 blok	Yok
2 GHz	1900.1-1905.1 1930.2-1935.15 ve 2120.2-2125.15 1935.15-1940.1 ve 2125.15-2130.1 1950.0-1954.95 ve 21240.0-2144.95 1954.95-1959.9 ve 2144.95-2144.9 2010.5-2024.7	Bir adet eşsiz (unpaired) 5 MHz blok 2*4.95 MHz 4 blok Bir adet eşsiz 14.2 MHz blok	Yok
2.6 GHz	2500-2570 ve 2620-2690 2570-2620	2*5 MHz 14 blok 10 adet eşsiz 5MHz blok	Yok

b) Spektrum üst limiti konusundaki uyumsuzluk

BNetzA'nın 800 MHz bandında spektrum üst limiti uygulama önerisi küçük mobil işletmeciler (E-Plus ve O2) tarafında çok ağır bir şekilde eleştirilmiştir. Komisyon bu işletmecileri destekleyerek BNetzA'ya bu kararının Avrupa Birliği rekabet kurallarına aykırı olduğunu ifade eden bir mektup göndermiştir. BNetzA Danışma Kurulu, Komisyonun herhangi bir hukuki gerekçe olmaksızın kararlarına müdahale etmesini şaşırtıcı bulduklarını ifade etmiştir. Aşağıdaki tabloda 900 MHz bandındaki mevcut tahsisler, 800 MHz bandındaki üst limitler ve ihalenin bazı sonuçları yer almaktadır. (Aşağıda her bir operatörün toplam spektrumu 1 GHz'dir.)

	T-Mobile	Vodafone	E-Plus	O2	Yeni işletmeci
900 MHz mevcut lisanslar	2*12.4	2*12.4	2*5	2*5	-
800 MHz spektrum üst limiti	Mak. 2*10	Mak. 2*10	Mak. 2*15	Mak. 2*15	Mak. 2*20
Senaryo 1 (800+900 MHz)	2*22.4	2*22.4	2*10	2*10	-
Senaryo 2 (800 + 900 MHz)	2*12.4	2*12.4	2*20	2*20	-
Senaryo 3 (800 + 900 MHz)	2*17.4	2*17.4	2*15	2*15	-

Spektrum üst limit kuralına göre, T-Mobile ve Vodafone 800 Mhz bantta 2*10 MHz için teklif verebilecektir. E-Plus ve O2 iki büyük işletmeci bu olanağı kullanırsa küçük işletmecilerin daha az spektrumla karşı karşıya kalmasından endişe etmektedir. (Senaryo 1). Bununla birlikte E-Plus ve O2 şirketlerinin her birinin T-Mobile ve Vodafone'un iki katı kadar spektruma sahip olması da mümkündür. (Senaryo 2). Konsültasyon dokümanına görüş veren bazı kişiler daha küçük bir spektrum limit önermişlerdir (örn. Her bir operatör için 2*17.5 Mhz). Bu durum spektrumun daha eşit dağılımı sağlayacaktır (senaryo 3).

BNetzA 800 MHz bandındaki ihale kurallarının ayrımcı olmadığını düşünmektedir. Düzenleyici kurum; 800 ve 900 MHz'in her ikisini de bulduran işletmeci GSM için 900 MHz'i kullanmamaya başladığında bir rekabet avantajı elde edebileceğini, bunun ise orta vadede mümkün olmadığını belirtmektedir. Bunun yanı sıra LTE teknolojisinin standardizasyonu henüz farklı bantlardaki blokların bir araya getirilerek daha yüksek bant genişliklerine ulaşılmasına izin vermemektedir. 2010/2011 yıllarında planlanan bu tür standartların bantgenişliği birleşimine izin verip vermeyeceğini tahmin etmek hâlihazırda oldukça güçtür.

c) Lisans süreleri ve kapsama yükümlülükleri

İhaleye çıkan lisanslar 31 Aralık 2025 tarihine kadar geçerli olacaktır. 1.8, 2 ve 2,6 GHz bantlarındaki lisanslar 1 Ocak 2014 yılına kadar nüfusun %25'ini, 1 Ocak 2016'ya kadar %50'sini kapsamak durumundadır. Mahkeme süreçleri devam eden spektrum blokları için kapsama tarihleri mahkeme kararlarının yürürlüğe girmesinden itibaren %25'lik kapsama için üç yıl %50'lik kapsama için 5 yıllığına ertelenecektir. 800 MHz bandında BNetzA oldukça karmaşık bir kural uygulamış ve kapsama yükümlülüğüne katı kurallar getirmiştir. Federal eyaletler genişbant erişimin yeterince kapsamadığı belediyeleri listelemiş ve bunları dört öncelikli alanda sınıflandırmıştır. İşletmeciler kapsamaya birinci öncelikli alanda başlamak zorunda olup, bu alandaki hane halkının %90'ı en az 1

Mbit/sn seviyesinde genişbant erişime ulaşmadıkça diğer alana geçememektedir. Aşağıdaki tabloda 800 MHz bandındaki kapsama yükümlülükleri verilmektedir.

Bölge	Tanım	Şebeke kurulumunun başlama zamanı	Kapsama yükümlülüğü
Birinci öncelikli alan	Nüfusu 5.000'den az olan yerleşim yerleri haricindeki tüm bölgeler	Lisans verildikten hemen sonra	2016 yılı başına kadar her bir federal eyalette birinci öncelikli alanın %90'ı
İkinci Öncelikli Alan	Nüfusu 5000 ile 20.000 arasında olan yerleşim yerleri	İlgili federal eyalette birinci öncelikli alanda yaşayanların %90'ı genişbant erişimine sahip olduğu zaman	2016 yılının başında her bir federal eyalette ikinci öncelikli alanın %90'ı
Üçüncü öncelikli alan	Nüfusu 20.000 ile 50.000 arasında olan yerleşim yerleri	İlgili federal eyalette ikinci öncelikli alanda yaşayanların %90'ı genişbant erişimine sahip olduğu zaman	2016 yılının başında her bir federal eyalette üçüncü öncelikli alanın %90'ı
Dördüncü öncelikli alan	Nüfusu 50.000'den fazla olan yerleşim yerleri	İlgili federal eyalette üçüncü öncelikli alanda yaşayanların %90'ı genişbant erişimine sahip olduğu zaman	2016 yılının başında her bir federal eyalette dördüncü öncelikli alanın %90'ı

%90'lık kriterle ilgili olarak hane halkı başka bir genişbant erişim teknolojisine sahipse de sayılmaktadır. Yukarıda sayılan kapsama yükümlülüklerinden bağımsız olarak, lisans sahipleri her bir federal eyalette 800 MHz frekanslarıyla hane halkının %50'sini kapsamak durumundadır.

Eircom'un Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Yükümlülüğü

Comreg, Eircom'un hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüklerinin gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla bir kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır. Bu danışma sürecinin ana hedefi, düzenlemeye tabi iş kollarına ilişkin bilgilerin yayımlanması yoluyla Eircom'un ayrılmış hesaplarında şeffaflığın artırılmasıdır.

Bir dizi piyasa analizi çalışmasının ardından Eircom bazı piyasalarda etkin piyasa gücü (EPG) olarak belirlenmiş bulunmaktadır (Örneğin, perakende darbant erişim, kiralık hat, toptan çağrı başlatma, toptan çağrı sonlandırma ve toptan genişbant erişim piyasaları). EPG'ler için hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüğü Eircom'a erişim düzenlemelerinin bir gereği olarak getirilmiştir.

Eircom'un mevcut muhasebe kuralları on yıl önce, düzenleyici raporlama kurallarının geliştirilmesinin ilk aşamalarında, uygulamaya geçirilmiştir. Hem Comreg'in hem de Eircom'un geçen on yılda yaşamış olduğu deneyimler, Eircom'un düzenleyici yükümlülükleri yerine getirdiğini göstermesi ve Comreg'in de bu uyumluluğu en etkin ve verimli biçimde izlemesi için amaca uygun bir hesap ayrımına ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Comreg kamuoyuna açtığı tartışma dosyası ve taslak direktif ile Eircom'un uyması gereken şartlara ve yöntemlere ilişkin öneriler sunmaktadır.

Bu önerilerde aşağıdaki konu başlıkları ele alınmaktadır:

- büyüklükler ve gelirlerin tanımlanması ve ölçümü
- maliyet tahsisi ve dağıtılması ilkeleri
- şebeke elemanlarının listelenmesi ile birlikte işlevsel maliyetlerin kırılım seviyeleri
- ayrılmış hesap formatı ve içeriği
- zaman zaman ihtiyaç duyulan ilave mali bilgiler

- muhasebe belgesindeki ayrıntı seviyesi
- denetim teminat süreci

Geliştirilecek muhasebe direktifinin mevcut işletme gelişmelerini yansıtacak derecede sağlıklı ve amaca uygun olması yanında gelecekteki ihtiyaçların karşılanması için de yeterince sağlıklı olması hedeflenmektedir.

Genel Yetkilendirmede İlave Şartlar

Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunumunda işletmeci seçme özgürlüğü hem işletmeciler hem de tüketiciler için büyük önem taşımaktadır. Bu özellik, sağlıklı ve kalıcı bir elektronik haberleşme pazarının ana unsurlarından biri olarak görülmektedir. İrlanda'da tüketicilerin hizmet aldığı işletmeciyi değiştirmesi, piyasanın üzerinde anlaştığı bazı süreçlerce desteklenmektedir. Bu süreçler, tüketicilere değişiklik için yardımcı olurken, uygun olmayan, izinsiz hizmet değişikliklerine karşı üst seviye koruma da sağlamaktadır.

Bir tüketicinin bir işletmeciden diğerine geçmek istemesi durumunda, sabit bir yerden sunulan hizmetler için geçerli olan süreç, tüketicinin geçmek istediği işletmeciye bazı bilgiler sunmasını gerekli kılmaktadır. Ancak çoğu zaman tüketici bu bilgilere erişmekte güçlük çekmektedir.

Sabit bir yerden hizmet sunan işletmeciler arasında, izinsiz geçişin engellenmesi ve istenen geçişin kolaylaştırılması için Comreg, tüm gerekli bilgilerin tüketicinin kontrolünde olmasının ve geçeceği işletmeciyi belirlerken bu bilgilere sahip olmasının önemli olduğuna inanmaktadır. Comreg, tüketicinin korunması açısından, tüketicinin bürokratik engellere takılmadan veya herhangi bir direnç ile karşılaşmadan işletmecisini değiştirmesinin temin edilmesi gerektiğini düşünmektedir. İşletmeci değişikliklerinde kullanılan süreçlerin incelenmesinin ardından Comreg, değişikliğin yararlı olacağına karar vermiştir. Geçişlerin kolaylaştırılması için tüketicilere verilmesi gereken bilgilerin tanımlandığı ve buna ilişkin düzenleme değişikliklerinin tartışmaya açıldığı bir kamuoyu görüşü alma süreci başlatılmıştır.

Comreg, bilgi sağlama yükümlülüklerinin uygulanmasına ilişkin yöntemi “Genel Yetkilendirme” düzenlemesinde de değişiklik yapılması biçiminde tanımlamaktadır. Önerilen değişiklik hayata geçirildiğinde, sabit bir yerde hizmet sunmak üzere yetkilendirilmiş tüm işletmeciler için bağlayıcı olacaktır. Comreg değişikliğin tüketicilerin korunması hususunda gelişme sağlarken, işletmeciler arasındaki rekabet üzerindeki potansiyel engelleri de ortadan kaldıracaklarını düşünmektedir.

Comreg temel tüketici kayıtlarının (*consumer references*) her zaman tüketicinin elinde bulunmadığı ve istenildiğinde de kolayca ulaşamadığı tespitinden yola çıkarak, tüketici kayıtlarının zorunlu olarak tüketicilere sunulmasını sağlamak üzere bir yükümlülük getirilmesini tartışmaya açmaktadır. Genel yetkilendirme koşullarında yapılacak değişikliklerle sabit bir yerden hizmet sunan işletmecilere tüketici kayıtlarını düzenli olarak fatura veya ödeme belgeleri üzerinde bildirme yükümlülüğü getirilmesi önerilmektedir. Yapısı gereğince farklı bir yöntem uygulanan mobil işletmeciler arasındaki işletmeci değişiklikleri kapsam dışı bırakılmakla birlikte; konu hakkında mobil işletmeci ve kullanıcıların görüşleri de alınmak istenmektedir.

İşyeri ve Konutlarda İnternet Bağlantısı

İrlanda Düzenleyici Kurumu Comreg belirli süreler ile yaptırdığı araştırma ve yüz yüze anket çalışmaları ile hem konut hem de işyeri piyasalarında elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan son kullanıcıların durumlarını ve sunulan hizmetlere ilişkin algıyı takip etmektedir.

Bu araştırmaların sonucusu konut ve işyeri kullanıcılarının internet hizmetinden yararlanma durumlarının incelenmesi üzerine gerçekleştirilmiştir. Ankette darbant (dial-up) internet kullanımı, internet erişiminin bulunmamasının nedenleri, genişbant internet kullanımı ve bu alanlarda İrlanda ile Avrupa seviyelerinin karşılaştırılması gibi konular ele alınmıştır.

Yayımlanan raporda öne çıkan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- İnternet kullanan konut tüketicilerinin oranı 2003'te %45 iken 2009'da %66'ya yükselmiştir.
- İstatistik Kurumu verilerine göre, 2003'te konutların sadece üçte birinde internete erişim varken 2008'de bu oran %62.4'e çıkmıştır.
- Eurostat verilerine göre, 2008'de evlerde internet kullanımı İrlanda'da %63 seviyesinde gerçekleşerek, %60 olan Avrupa ortalamasının üzerinde seyretmiştir.
- Darbant internet erişimi açısından bakıldığında, 2008'deki Avrupa ortalaması %11 iken İrlanda'da azalma eğiliminde olan bu oran %17 olarak belirlemiştir.
- İrlanda'da yaşlı tüketiciler ve yeni teknolojilere ilgi göstermeyen kesimler en az internet kullanan tüketiciler olarak görülmektedir. Avrupa'da ise genel olarak, yüksek maliyet ve ilgisizlik internet kullanmama nedenlerinin başında sayılmaktadır.
- İrlanda'da darbant internet kullanıcılarının üçte birinden fazlası 45 ve üstü yaşlarda iken 15-24 yaş aralığı bu grubun beşte birine karşılık gelmektedir.
- Darbant internet kullanıcılarının yaklaşık yarısı orta seviyede eğitilmiş kişiler olup, üçte ikisi bağlantının yavaş olduğunu düşünmektedir.
- 2008 yılında darbant internet kullanıcılarının %40'ı neden genişbant internet kullanmadıkları sorusuna, yeterli sıklıkta internet kullanmadıklarını gerekçe göstermişlerdir. Avrupa'da bu cevabı verenlerin oranı %13 civarındadır.
- İrlanda'da internet kullanıcılarının %21'i şu anda kullandıkları bağlantı hızının yeterli olduğunu belirterek bu hususu genişbanta geçmemenin nedeni olarak belirtmişlerdir. Avrupa için bu oran %30 civarındadır.
- Comreg araştırmasına göre, işyerleri açısından internet bağlantısının hemen hemen her yerde bulunduğu ortaya çıkmaktadır. 2009 Haziran ayı itibarıyla, şirketlerin %96'sının ve KOBİ'lerin %92'sinin internet bağlantısı bulunmaktadır.

- Eurostat verilerine göre %96 olan işyerlerinin internet kullanma oranı %93 olan Avrupa ortalamasının olduğu gibi, Almanya, Fransa, İngiltere ve İsveç gibi ülkelerin de önünde gerçekleşmiştir.
- Küçük büyük tüm şirketlerin %92.5 olan 2003'teki internete bağlanma oranı 2009'da ortalama %94 olarak belirlenmiştir. Bu alanda çok ciddi bir artış olduğunu söylemek zordur.
- Kırsal kesimdeki işyerlerinin beşte biri internete bağlı değildir.
- Darbant bağlantıya sahip şirketlerin yarıdan fazlası 1 ve 9 arasında çalışana sahip şirketlerdir. Darbant bağlantıya sahip şirketlerin dörtte üçü kırsal kesimde bulunmaktadır.
- 2004 ve 2008 yılları karşılaştırıldığında İrlanda'da darbant internet bağlantısı bulunan işyerlerinin sayısı %32 oranında azalmıştır. Darbant internet bağlantısı bulunan işyerleri bakımından İrlanda, Avrupa ile aynı ortalamaya sahiptir.
- 2008 ile 2006 kıyaslamasında, çok az sayıda İrlanda şirketi genişbantın verimlilik ve zaman tasarrufu açısından yararlı olduğunu düşünmektedir. Ancak şirketlerin çoğu genişbantın, bilgi teknolojileri alanındaki maliyetlerini düşürdüğünü ve satışları artırdığını ifade etmişlerdir.

Düzenleyici Kurum AGCOM Perakende Seviyede Sabit ve Toptan Seviyede Erişim Piyasalarında Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmecilerin Tabi Olacağı Yükümlülükleri Belirledi.

AGCOM perakende seviyede sabit ve toptan seviyede erişim piyasalarında etkin piyasa gücüne sahip olan Telecom Italia (TI) şirketine getirilecek yükümlülükleri tespit etmiştir. Buna göre TI, bakır kablo verilen toptan hat kiralama (WLR), tam ve paylaşımlı erişim (full- shared access), veri akış erişimi gibi hizmetler bazında yükümlülüklerle tabi olacaktır. Ancak fiber altyapısıyla ilgili yatırımların devam ettiği göz önüne alınarak

burada fiber hatların paylaşımına açılması hususunda bir yükümlülük öngörülmemektedir. Fiber altyapısında veri akış erişimine ilişkin yükümlülükler söz konusu olacaktır. Öte yandan perakende seviyede sabit telekomünikasyon hizmetleri piyasasında şimdiye kadar uygulanan fiyat tavanı yöntemi bırakılarak öncel fiyat sıkıştırması testinin uygulamaya geçirilmesi planlanmaktadır. Anılan test özellikle TI'nın yıkıcı fiyatlama yapması olasılığına karşı kullanılacaktır.

Toptan seviyede şebeke altyapısına erişim piyasasında TI şirketi Yerel Ağa Erişim (Fiber hariç), LLU, Paylaşımlı erişim (yalın ADSL dahil), SLU (Tam erişim) ve tesis paylaşımı (collocation) hususlarında yükümlü olacaktır. Bu noktada işletmeci şeffaflık ilkesi doğrultusunda referans teklif ve hizmet seviyesi anlaşmaları (SLA) yayımlamak zorundadır. Her iki belge de düzenleyici kurumun yıllık bazda onayına tabi tutulduktan sonra yürürlüğe girecektir. Ayrıca işletmeci hesap ayrımı, maliyet muhasebesi ve tarife kontrolü yükümlülüklerine de tabi tutulmaktadır. Tarife kontrolü maddesi tesis paylaşımı ve diğer yan hizmetler için maliyet bazlı fiyatlama (cost orientation), dark fiber ve kanal (duct) erişimi için makul fiyatlama (fair- reasonable prices) ve 2010-2012 dönemi için tam ve paylaşımlı erişim için yıllık RPI-X fiyat tavanı yükümlülüklerini içermektedir. Şebeke tavanı (network cap) olarak da adlandırılan bu yükümlülük Mayıs 2010 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Dark fiber ve kanal erişim için ifade edilen makul fiyatlamasının ise ne olacağı kesin bir şekilde belirtilmemiş olup, burada AGCOM'un diğer ülke fiyatlarını karşılaştırarak (benchmarking) bir tespit yapacağı öngörülmektedir. Burada TI'nın tabi olacağı son bir yükümlülükler ise toptan ve perakende seviyede hizmet veren birimler arasında yönetsel bir ayrıştırmanın yapılması ve rakiplere ayrımcı davranışlara gidilmemesi olarak belirtilmektedir.

Toptan seviyede genişbant erişim ve perakende seviyede sabit erişim piyasalarında TI şirketine getirilen yükümlülükler de aynı şekilde şeffaflık, ayrımcı olmama, maliyet muhasebesi ve hesap ayrımı olarak ifade edilmektedir. Burada farklı olarak anılan işletmeciye fiyat sıkıştırması testi yükümlülüğü getirilmektedir. Toptan seviyede genişbant erişim piyasasında bu test tek bir ürüne uygulanacağı gibi promosyonlar ve

bağlı satışların düzenlenmesinde de kullanılacaktır. Perakende seviyede sabit erişim piyasalarında ise kamu ihaleleri ve özel teklifler kapsamında fiyat sıkıştırması testi uygulanmayacaktır. Ancak bu tip hizmetler için verilen tekliflerle ilgili bilgiler düzenleyici kuruma sunulmak zorundadır.

İtalya'da Telekomünikasyon Şirketlerinin Ortaklaşa Kurduğu OTA Italia Faaliyete Geçti.

İtalya'da BT, Fastweb, Opitel, TI, Tiscali, Vodafone ve Wind şirketlerinin ortak girişimi ve düzenleyici kurumun koordinatörlüğünde OTA Italia adlı bir ortaklık kuruldu. Bir nevi ortaklık anlaşması olarak da nitelendirilebilecek düzenleme İngiltere uygulaması örnek alınarak hayata geçirilmiştir. Bu sistemle sektörün yeni şebeke ürünleri geliştirmesi ve işletmecilerin aralarında çıkabilecek sorunların ilk aşamada düzenleyici kuruma götürülmeden burada ele alınması planlanmaktadır.

Paylaşımlı Erişim ve Veri Akış Erişimi Fiyatları

İspanya düzenleyici kurumu CMT, 17 Eylül 2009 tarihinde almış olduğu karar ile; Telefonica'nın aylık ücretlerini paylaşımlı erişim için 3 €'dan 2.06 €'ya (% 31.3) ve veri akış erişimi için ortalama % 25 oranında düşürmüştür. Söz konusu fiyat indiriminin altında yatan temel gerekçe Telefonica'nın 2007 yılına ait denetlenmiş muhasebe hesaplarıdır. Daha önceki ücretler ise Telefonica'nın 2006 yılı hesaplarına dayanılarak belirlenmiştir.

Telefonica, ayrıştırılmış yerel ağ ve veri akış hizmetlerini maliyet esaslı (uzun dönem artan maliyete geçiş öngörülmekle birlikte, mevcut durumda hem tarihi hem de cari maliyetlere dayanarak hesaplanmaktadır) ücretlerle sunmakla yükümlüdür.

Veriakış erişimi hizmetleri için yapılan aylık fiyat indirimi çoğu ADSL IP (%23 indirim) ve GigADSL (%26 indirim) bağlantılar için yaklaşık 4 Avro civarındadır. VDSL bağlantılar için ise fiyat indirimi 4 Avro (en düşük hızdaki bağlantılar için) ile 9 Avro (en yüksek hızdaki bağlantılar için) arasında değişmektedir ve oransal olarak %23 ila %26 arasında fiyat indirimine karşılık gelmektedir.

Veriakış Erişimi Üzerinden Yalın DSL Hizmetine İlişkin Ceza

CMT, veriakış erişimi üzerinden yalın DSL hizmetinin 2 Eylül 2009 tarihinden itibaren verilebilmekte olduğunu doğrulamakla birlikte, Telefonica'nın söz konusu hizmeti, 1 Mayıs – 1 Eylül 2009 tarihleri döneminde sunmaması nedeniyle 1 milyon €'luk idari para cezası uygulamıştır. Telefonica'nın anılan hizmeti sunmaya başlaması için kendisine verilen son tarih 27 Temmuz 2008 olmakla birlikte, Nisan 2009'da Vodafone'nin şikayeti üzerine, Telefonica'nın bu hizmeti 1 Mayıs 2009 tarihinden itibaren sunmaya başlaması, aksi halde her bir günlük gecikme için 10.000 € ceza ödemesi kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda CMT, Telefonica'nın bu hizmeti sunmamak için ileri sürdüğü teknik imkansızlıkları kabul etmemiş, ancak aynı zamanda Nisan 2009 sonuna kadar gerçekleşen gecikme için herhangi bir ceza uygulama yoluna da gitmemiştir.

Fiyat Sıkıştırması ve Paket Hizmetler

CMT, fiyat sıkıştırması ve paket hizmetlere ilişkin öncül değerlendirme prosedürünü gözden geçirmiştir. Söz konusu gözden geçirme, 5000'den fazla abonenin olduğu Telefonica'nın perakende sabit erişim ve genişbant hizmetleri için perakende sabit erişim piyasası ve toptan genişbant erişim piyasasında getirilen yükümlülüklerle dayanılarak yapılmıştır.

Prosedürde yapılan değişikliklerle, Telefonica'nın 5000'den az aboneye sahip olduğu hizmetler öncül olarak bir değerlendirmeye tabi tutulmayacak ancak bu hizmetlere ilişkin CMT'ye bildirim yapılmaya devam edilecek ve herhangi bir sorunun ortaya çıkması halinde CMT tarafından ardıl olarak değerlendirme ve analizler yapılabilecektir.

Bu çerçevede, prosedürde meydana gelen önemli değişikliklere aşağıda yer verilmektedir:

- Aralık 2008 tarihi itibariyle deregüle edilen perakende aramalar için, öncül olarak fiyat sıkıştırması testine tabi tutulan paket hizmetlerin bir bileşeni olmadıkça, fiyat sıkıştırması testi uygulanmayacaktır.
- Promosyonların değerlendirilmesi kapsamında özellikle aşağıda yer verilen durumlar için ince ayar yapılacaktır:
 - Telefonica Grubunun farklı şirketlerince farklı ürünler için aynı zamanda uygulanan promosyonlar, tek bir “müşteri kazanma maliyeti” olarak değerlendirilecektir.
 - Bir müşterinin daha yüksek hızlı bir hizmete yükseltildiği ya da daha çok sayıda hizmetin sunulduğu bir paket hizmete dahil edildiği ya da ardı ardına uygulanan promosyonlardan yararlanabildiği durumlarda CMT, bu tür promosyonları, ilk hizmete halihazırda uygulanmış bir promosyon olarak değerlendirme yapacaktır.
- PSTN ve arama hizmetlerine erişimi kapsayıp aylık faturanın 20 Avroyu aştığı paket hizmetler ile PSTN ve arama hizmetlerine erişimi, genişbant erişimi ve IPTV’yi içeren paket hizmetlerin CMT tarafından yeterli rekabetin oluşmadığı durumlar olarak değerlendirileceği belirtilmektedir.
- Paket hizmetler içinde yer alan ve diğer ürünlere kıyasla daha rekabetçi olan ürünler, “dolaylı fiyat testine” tabi tutulacaktır. Söz konusu test ile daha fazla rekabete maruz kalan ürünün “dolaylı ya da örtülü” fiyatı, sunum maliyeti ile karşılaştırılacaktır. (Paket hizmetin fiyatından paket hizmete dahil olan diğer ürünlerin toplam fiyatının çıkarılması ile hesaplanmaktadır).
- Sabit ve mobil hizmetlerin bir arada yer aldığı paket hizmetler için rekabetin yeterli olduğu kabul edilecektir. Bu nedenle, bu tür paket hizmetler sadece, paketin tamamı için gelir ve maliyetlerin karşılaştırıldığı bir fiyat sıkıştırması testine tabi tutulacaktır.

Yeni Mobil Sonlandırma Ücretleri

CMT, üç yıllık (Ekim 2009 – Nisan 2012) kademeli geçiş periyodunun ilk basamağı olan 16 Ekim 2009 – 15 Nisan 2010 dönemi için yeni arabağlantı ücretlerini yürürlüğe koymuştur. Söz konusu kademeli geçiş döneminin sonunda, diğer bir ifadeyle Nisan 2012’de Orange, Telefonica Moviles ve Vodafone’nin mobil sonlandırma ücreti 4 € sent/dk.’ya düşerken, sadece üçüncü nesil mobil telefon hizmetleri sunan Xfera’nın sonlandırma ücreti 4.90 € sent/dk.’ya gerilemiş olacaktır.

Aşağıdaki tabloda geçmiş 6 aylık dönemde uygulanan mobil sonlandırma ücretleri ile 3 yıllık kademeli geçiş periyodunun ilk basamağında (16 Ekim 2009 – 15 Nisan 2010) uygulanacak olan sonlandırma ücretlerine yer verilmektedir. Bu kapsamda, geçmişteki uygulamanın aksine, mobil işletmeciler yoğun olan ve olmayan saatler için farklı ücretler belirleyemeyecek, aynı zamanda faturalandırma her bir saniye esasına göre yapılacak ve bölünemeyen zaman kesitleri (ilk dakika ücreti vb. uygulamalar) uygulamasına son verilecektir.

Tablo: 16 Ekim 2009 – 15 Nisan 2010 Arasında Uygulanacak Mobil Sonlandırma Ücretleri

Mobil İşletmeci	Önceki Dönem Ücretleri (€ sent/dk.) (15 Nisan 2009- 15 Ekim 2009)				Mevcut Ücretler (€ sent/dk.) (16 Ekim 2009 – 15 Nisan 2010)			
	Mak. Ort. Ücret	Çağrı Kurulum Ücreti	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat	Mak. Ort. Ücret	Çağrı Kurulum Ücreti	Yoğun Saat	Yoğun Olmayan Saat
Telefonica Moviles	7,0	-	6,646*	5,250*	6,12	-	6,12	6,12
Vodafone	7,0	-	6,244*	6,244*	6,12	-	6,12	6,12
Orange	7,0	-	7,346*	3,314*	6,12	-	6,12	6,12
Xfera	10,41	-	11,466*	6,490*	9,11	-	9,11	9,11

* İlk dakika ücretleri bölünememektedir.

2007 Yılı Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Net maliyeti

CMT, 2007 yılı için evrensel hizmet yükümlülüğü net maliyetinin 71 milyon € olarak belirlenmesini teklif etmiştir. Söz konusu teklife ilişkin ilgili tarafların 6 Kasım 2009 tarihine kadar görüş bildirebilmesi kararlaştırılmıştır. Evrensel hizmet net maliyetinin yükümlü işletmeci Telefonica'ya adil olmayan bir yük getirdiği ve söz konusu maliyetin diğer işletmeciler tarafından da paylaşılması gerektiği ifade edilmekle birlikte, paylaşımın nasıl gerçekleştirileceği ileride bir zamanda CMT tarafından detaylı olarak belirlenecektir.

CMT'nin evrensel hizmet yükümlülüğü net maliyetine ilişkin hesaplamalarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo: 2007 Yılı için CMT Tarafından Teklif Edilen ve Dikkate Alınan Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Maliyeti Kalemleri

Evrensel Hizmet Yükümlülüğünün Maliyet/ Faydası	Tutar (Milyon €)
Kârlı Olmayan Bölgeler	42,87
Engelli Kullanıcılar	0,02
Sosyal İhtiyaçların Karşılanması Kapsamındaki Kullanıcılar	44,47
Ankesörlü Telefonlar	0
Rehberlik Hizmetleri	0
ALT TOPLAM	87,37
Marka İmajı Nedeniyle Oluşan Maddi Olmayan Faydalar	9
Ülkenin Her Yerinde Hizmet Verebilmenin Maddi Olmayan Faydaları	3,8
Kârlı Olmayan Müşterilerin Kârlı Hale Gelmesi Nedeniyle Oluşan Maddi Olmayan Faydalar	2,4
Ankesörlü Telefonlarda Yer Alan Marka İsmi Nedeniyle Oluşan Maddi Olmayan Faydalar	0,9
ALT TOPLAM	16,27
TOPLAM: Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Net Maliyeti (Yuvarlama Yapılmıştır.)	71,09

Mobil haberleşme için yeni numara dizileri

Mevcut durumda mobil hizmetler için "6" ile başlayan numara dizileri kullanılmaktadır. Numaralandırmadan sorumlu olan Sanayi Bakanlığı "7" ile başlayan numara dizisinin de

mobil haberleşmede kullanıma açılacağını duyurmuştur. Böylelikle, mobil hizmetler için 80 milyon yeni numaranın kullanımının mümkün olacağı belirtilmektedir.

AVUSTURYA

Avusturya Fiber Altyapısı

Avusturya'nın altyapıdan sorumlu Bakanı, Avusturya'da genişbant uygulamaların ve genişbant şebekelerin yaygınlaştırılması için bazı girişimlerde bulunmaktadır. Söz konusu girişim Telekom endüstrisindeki tüm paydaşların ve Avusturya telekomünikasyon düzenleyicisi RTR'nin bir araya getirilerek süper hızlı genişbantın yaygınlaştırılmasını desteklemeyi hedeflemektedir. Avusturya Hükümeti, 2013 sonunda ülke genelinde 25Mbps'a kadar hız sağlayan bir genişbant ağı hedeflemektedir. Yeni Telekom Kanunu ile genişbantın yaygınlaştırılması için hukuki çerçeve oluşturulmuştur. Bununla birlikte altyapıdan sorumlu Bakan, sonuçlarının 2010'da yayınlanacağı bir fiber optik altyapı çalışması talep etmiştir. Bakan ayrıca kırsal kesimde genişbantın, yeni hizmet ve uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak 40 milyon Avro değerine kadar bir destek paketini açıklamıştır. Bilindiği üzere; Telekom Austria da eski ADSL teknolojinin yerine yeni fiber ağın yaygınlaştırılmasına yönelik 1 milyar Avro değerinde yatırım yapacağını açıklamıştı. İlk pilot projeye bu yıl sonunda başlanması hedeflenmektedir.

Telekom Austria'nın Gelir Verileri

Telekom Austria Grup'un ifade ettiği üzere yılın ilk altı aylık gelirleri, sabit hat gelirlerinin düşmesiyle birlikte %5,8 azalarak 2,39 milyar Avro (3,37 milyar \$) olarak gerçekleşti. İşletim gelirleri %6,7 azalırken, EBITDA değeri %5,2 azalarak 904,8 milyon Avro (1,28 milyar \$) olarak gerçekleşti. Geçen yıl 226 milyon olan net gelirler %25,8 azalarak 167,6 milyon Avroya (236,5 milyon \$) düşmüştür.

Şirketin mobil abone sayısı %10,1 artarak 18,1 milyonu bulurken, sabit şebekelerde son altı ayda 20.600 sabit abone kaybedilmiştir. Bununla birlikte; gerek yatırımlardaki ertelemeler gerekse sınırlı yatırım politikaları ile sermaye giderlerinde azalma yaşanmıştır. Toplam sermaye giderleri 350,3 milyon Avrodan 265,3 milyon Avroya düşmüştür.

Bulgaristan, Hırvatistan ve Slovenya pazarlarında yaşanan rekabet ve ekonomik durgunluk, fiyatların düşmesine ve ARPU değerlerinin azalmasına yol açmıştır. Ancak ekonomik durgunluğun, şirketin faaliyetini bulunduğu söz konusu ülkelerdeki tüketicilerde sınırlı etkileri bulunmaktadır. Kriz daha çok işletmelerde hissedilmiştir.

Grup sabit hat toptan satışında beklenenden daha az gelir elde edildiğinden dolayı 2009 yılında tahmin edilenden daha az gelir beklemektedir.

KPN Fransa Mobil Pazara Giriyor.

Hollanda Telekom şirketi KPN, Fransa mobil pazarında müşterilerin asgari ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ucuz maliyetli tekliflerle kendi ana pazarının dışındaki genişlemesini sürdürüyor. Fransa'da sanal işletmeci olarak faaliyet gösteren ve kapasitesini Bouygues Telecom'dan kiralayan Royal KPN NV, Simyo isimli markasını Haziran ayında başlatmıştır ve içinde bulunduğumuz yıl sonuna kadar etkinliklerini arttırmayı planladığını bildirmiştir. KPN'nin bu pazardaki rakipleri Fransa Telekom'un Orange şirketi ile SFR olacaktır.

KPN yetkilileri Fransa'nın hizmet yayılımı için uygun bir pazar olduğunu çünkü ülkenin ön ödemeli mobil pazarının yavaş geliştiğini, ortalama fiyatlarının nispeten yüksek olduğunu ve pazarda iyi planlanmış tekliflerle çeşitli etnik guruplara ulaşmanın mümkün olduğunu belirtmiştir.

KPN, Base ve Simyo markası ile maliyete duyarlı müşterilere ulaşmayı amaçlarken Ay Yıldız gibi markalarla etnik gruplara ulaşmayı amaçlamaktadır. Simyo, Fransa'daki hizmetlerinde dakika başı 0.19 Avro talep ederek şirket yetkililerine göre ortalama 0.32 Avro olan ortalama dakika ücretlerine karşı ciddi bir rekabet üstünlüğü kazanacaktır. KPN, Hollanda, Almanya ve Belçika'da kendi telefon şebekelerine sahipken İspanya'da sanal mobil işletmecisi olarak faaliyet göstermektedir.

KPN Üçüncü Çeyrek Mali Analizlerini Açıkladı.

Hollanda Telekom şirketi KPN ekonomideki durgunluktan dolayı faaliyet gösterdiği alanlarda kısa dönemde bir iyileşme beklemediğini açıkladı. Bununla birlikte şirketin üçüncü dönem sonuçlarına göre KPN çok düşük miktarlarda da olsa maliyetlerini düşürmeyi ve işletme karlarını arttırmayı başardı. Şirket ekonomik durgunluk ve düzenlemelerden kaynaklanan gelir kayıplarını işgücünde ve maliyetlerde yaptığı indirimler ve bazı ürünlerinde yaptığı fiyat artışları ile telafi etti.

Analizcilere göre telekomünikasyon sektörü, işletim maliyetlerini kısmak için daha geniş bir hareket alanına sahip olmasından dolayı küresel durgunluktan en az etkilenen sektör konumundadır.

Hollanda Mobil Abonelik Sözleşmeleri Değişiyor

Hollanda mobil işletmecileri son aylarda abonelik tekliflerinde bir takım değişiklikler yaptı. Bu değişikliklerin en önemlileri;

- İlk dakika faturalamadan dakika başı faturalamaya kayış,
- Paket (bundle) dışı hizmet oranların artırılması ve
- Taşıma (carry-over) sürelerinin kısaltılması

şeklinde sıralanabilir.

Hollanda mobil abonelik tekliflerinin dipnotlarında yapılan bu küçük değişiklikler aylık faturaları etkileyecektir. Bu değişiklikler ARPU'da bir artışa neden olacaktır. Daha

yüksek ARPU oranları işletmecilere sağlanacak faydalardan sadece biri olarak görülmektedir. Bir diğer önemli unsur karşılaştırma sitelerindeki sıralamalarda herhangi bir değişiklik olmaması ve farkı göremeyen müşterilerin abonelik tekliflerine sıcak bakabilmeleridir. Analistler müşterilerin bir abone seçerken dipnotlara veya bir diğer ifadeyle ayrıntılı abonelik sözleşmelerine dikkat etmediğini ifade etmektedir. Sonuç olarak, işletmeciler için en büyük fayda kullanımdan kaynaklanan değişmiş ücretlerden değil kullanılan hizmetler için değişmiş ücretlerden kaynaklanmaktadır.

DANİMARKA

Danimarka'da Ofis Yazılım Sektöründe Rekabetin Artırılması

Danimarka Rekabet Otoritesi ile Avrupa Komisyonu ofis yazılımı pazarının nasıl geliştirileceği konusunda tartışmaktadır. Avrupa Komisyonu'na göre söz konusu gelişim için Danimarka kamu sektörü oldukça küçüktür. Bununla birlikte, Danimarka Rekabet Otoritesi Avrupa Komisyonu'nun ofis yazılım sektöründe rekabetin geliştirilmesini üstlenmesini istemektedir.

Danimarka Rekabet Otoritesi'nden ifade edildiği üzere; tartışılması gereken soru "ofis yazılım sektöründe rekabetin geliştirilmesi için neler yapılabilir" olmalıdır. Zira Danimarka'da söz konusu sektörün geliştirilmesi oldukça zor görünmektedir. Ofis gereçleri için kamu tedariki toplam Danimarka taleplerinin %10'una karşılık gelmektedir. Ofis yazılım sektörü uluslararası bir sektördür. Bu yüzden Danimarka Rekabet otoritesi, rakip işletmecilerin hakim konumdaki tedarikçilerin altyapılarına veya teknik kullanıcı arayüzlerine olan erişimin sağlanması gibi uygulanabilecek bazı tedbirlerin etkili olamayacağını ifade etmektedir. 2009 Nisan ayında Danimarka Parlamentosu, Danimarka Rekabet Otoritesi'nden bu konuda bir rapor talep etmiştir. Parlamento, Haziran 2009'da Danimarka Kamu idaresinde standart ODF (Open Document File) formatında veya alternatif olarak OOXML (Office Open XML) formatında dosyalarının kullanımını tartışmaya başlamıştır.

Danimarka Hükümetinin nüfuz gücünü kullanarak müşteri gibi ODF standartlarında ofis gereçlerini tedarik etmesi gerektiği ve bu konuda Norveç, Belçika ve Hollanda'yı örnek alabileceği ifade edilmektedir.

Mobistar ve KPN Grup Belçika Şebeke Altyapısını Genişletmek Amacıyla İş Birliği Yapıyor

Mobistar ve KPN, mobil telekomünikasyon şebekesini genişletmek amacıyla aralarında bir iş birliği anlaşması yaptıklarını açıklamışlardır. Bu iş birliği, yeni çevresel standartlar göz önünde alındığında şebeke kapsamı konusunda olumlu bir etki yaratacaktır.

İş birliği, direklerin, kabloların, kamu hizmetlerinin, güvenlik önlemlerinin ve iletim sistemlerinin paylaşımı ile ilgilidir. Radyo altyapısı paylaşımı anlaşmaya dahil değildir. İşletmeciler, paylaşımlı siteleri çalıştıracak ve kendi hesaplarını işleteceklerdir.

Böyle bir işbirliği anlaşması; Avrupa ve ulusal politika yapıcılar tarafından desteklenmekte, telekomünikasyon endüstrisine ve son kullanıcılara fayda sağlamakta, altyapıda daha etkili yatırımlara olanak sağlamaktadır.

Bu işbirliği, mobil telekomünikasyon şebekelerinin daha hızlı yayılmasına, her iki işletmecinin müşterilerine daha iyi hizmet sunulmasına vesile olmaktadır.

Posta ve Telekomünikasyon Kurumu PTS 800 MHz Frekans Bandının Tahsisi Konusunda Görüş Talep Ediyor

Posta ve Telekomünikasyon Kurumu PTS, 800 MHz Frekans Bandının gelecekte kullanımı konusunda pazarın görüşünü talep etmekte ve söz konusu bantta pazarın ilgisini çeken lisansları incelemektedir.

Bir kamu araştırması vasıtasıyla, PTS İsveç'te 790-862 MHz frekans bandı (800 MHz Bandı)'nın planlanması ve tahsisi hakkında pazarın görüşlerini almaktadır. İsveç Hükümeti 2007 yılında, frekansın karasal televizyon yayını dışında diğer hizmetlerde kullanılması gerektiğine karar vermiş olup, PTS frekansların mümkün olduğunca en kısa sürede pazarda kullanılabilir olmasını istemektedir.

800 MHz bandı, radyo frekans spektrumunda oldukça aşağıda yer almakta, kapalı alan ve geniş alan kapsamı için uygun yayılma özelliklerine sahip bulunmaktadır. Bahse konu bant, telsiz genişbant ve mobil telefon dahil birçok hizmet için çekici olmaktadır. Son yıllarda İsveç'te spektrumda ilginin artmasına temel olan telsiz genişbant için talep hızlı bir şekilde büyümektedir.

PTS bu yüzden, 800 MHz bandında pazarın ilgilendiği lisansları incelemektedir. Spektrum talebi kullanılabilir frekans bandı aralığını aştığı takdirde, lisanslar açık artırma ile belirlenecektir. PTS, açık artırma için açık davetin 2010 yaz öncesi yayımlanmasını ve belirlenen lisansların 2010 Ağustos ayında açıklanmasını önermektedir.

PTS'nin teklifleri özetle;

- Lisanslar mümkün olduğunca teknoloji ve hizmet bağımsız olmalıdır,
- FDD (Frequency Division Duplex) bant planı 2x30 MHz'den oluşmaktadır,

- Lisanslar ulusal lisanslardır,
- Lisans süresi 15 yıldır,
- Çoklu hizmetler içinde Elektronik açık artırma İnternet üzerinden yürütülecektir (SMRA-Simmultaneous multi-round auction)
- Açık artırma içinde üyeler, 2x15 MHz'lik (spektrumu kaplayana kadar) bir veya birkaç frekans bloğu için fiyat teklifi verebilecektir,
- Spektrum üst limiti 2x20 MHz'dir, örneğin 2x20 MHz'den fazla spektrum tahsisi için fiyat teklifi olmayacaktır.
- Düzenlemeler, yakın ilişkili grupların (özellikle mobil işletmeciler ve iştiraklerinin) aynı anda açık artırmaya katılmalarını engelleyecektir.
- Avrupa'da uyumu onaylayan teknik lisans koşulları, karasal televizyon yayını görüntü kalitesini korumak için belirli ek koşulları da içermektedir.

800 MHz bandı, seyrek nüfuslu alanlarda geniş alan kaplama için uygun bulunmaktadır. PTS, sakinlerin genişbant erişim için halihazırda temel altyapıdan yoksun olduğu bölgelerde kapsamayı sağlamak için lisans sahiplerinden istenen lisans koşullarını dikkatle incelemektedir.

FINLANDIYA

Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı Temmuz 2010'dan itibaren Finlandiya'da herkesin 1 Mbps hızını kullanabileceğini açıklamıştır.

Finlandiya Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı tarafından (Ministry of Transport and Communications - MTC), Temmuz 2010 tarihinde ülkedeki tüm vatandaşların genişbant erişim hizmetleri kapsamında en az 1 Mbps hızını kullanabilmeleri gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışmanın Evrensel hizmet yükümlülüğü (Universal Service Obligations – USO) altında yapılarak 100 Mbps downlink hızının 2016 yılına kadar tüm nüfus için hazır duruma getirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bakanlık aynı zamanda bu yılın sonuna kadar

ülkedeki işletmeciler tarafından USO altında hangi hizmetlerin sağlanacağını belirleneceğini söylemiştir. İletişim bakanı Suvi Linden, hükümet hedeflerinin uygulanmasının ülke genelinde işletmelerin koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi kadar kırsal bölgelerdeki hareketliliği de artıracaklarını iddia etmiştir. TeleGeography's GlobalComms veritabanına göre, MTC, 2015 ötesindeki dönem için genişbant sektörüne atfen hazırlanacak yeni hareket planı taslağının 2012 yılında oluşturulmasının beklendiğini beyan etmiştir.

DNA, Mobil hızları 10 Mbps'a yükseltti

Finlandiya'da telekomünikasyon işletmecisi olan DNA, HSPA+ teknolojisi ile şebekesinin seviyesini yükselterek mobil genişbant üzerinden müşterilerine sınırsız veri kullanımını hizmete sunduğunu ve şu an için 3.5G kullanıcılarının en yüksek 10 Mbps hıza ulaşabileceklerini ve HSPA+ kapsamı içerisinde ise ortalama 3 Mbps – 5Mbps hızlarının mevcut olduğunu iddia etmektedir. Ayrıca HSPA+'ın, kendi 3G şebekesinin oldukça büyük bir bölümünü kapsadığı ve çok hızlı bir şekilde genişlediği de rapor edilmiştir. DNA geçtiğimiz ay 300 belediye bölgesinde, 2100 MHz ve 900 MHz bantlarında 3G/3.5G W-CDMA/HSPA şebekesinin kapsama alanını genişlettiğini açıklamıştır. Söz konusu firma tarafından geçtiğimiz Haziran ayı içerisinde HSPA+'ın seviyesinin yükseltilerek maksimum indirme/yükleme hızlarının 21 Mbps/5.8 Mbps'a kadar artırılmasına yönelik çalışma yapılacağı duyurulmuştur.

YUNANİSTAN

Forthnet, Wind Hellas ile İlgilendiğini Doğruladı

Hellas II holding, holding şirketi işletmecisi Wind Hellas'ın varlıklarının satılması konusunda bağlayıcı olmayan bir çok teklif aldıklarını ve teklif veren 29 ilgili tarafla temas halinde olduklarını onayladı. Alternatif sabit hat ve genişbant sağlayıcısı ForthNet tarafından Ekim ortasında ilgililerin bağlayıcı kesin tekliflerini istemeyi planlayan Hellas II

şirketine Wind Hellas için bağlayıcı teklif verildiği, ancak sıkı gizlilik anlaşması nedeniyle teklif ayrıntılarının açıklanmadığı belirtildi.

CYTA Hellas Yeni Mali Devlet Desteği Kazandı

Yunanistan'ın sabit hat ve genişbant sağlayıcısı Güney Kıbrıs'lı CYTA Hellas, il merkezi bölgelerinde genişbant hizmetlerinin yaygınlaşması projesinin devamını sübvansé için Bilgi Toplumu faslından ek finansman onayı elde etti. TeleGeography GlobalComms veritabanına göre; CYTA Hellas Yunanistan'ın kuzey bölgelerinde ve Girit'te (toplu olarak 'bölge 5' olarak anılan), 2008 Ekim ayından itibaren ticari tüketici hizmetlerinin sunulduğu yarı yarıya kamu ve özel genişbant girişimi olarak, 2009 ortalarına kadar 1.450 km uzunluğunda genişbant erişim ağı inşa etmişti. Yeni fon sübvansé edilen genişbant ve sabit telefon hizmetlerinin genişlemesine imkan verecek olup, Capital.gr haberine göre CYTA Hellas 35.000'den fazla kayıtlı aboneye sahip bulunmaktadır.

Wind Hellas Yeniden Yapılanmayı 15 Kasım'da Tamamlıyor

Wind Hellas mevcut ve potansiyel hissedarlarına 3.2 milyar Avro tutarındaki borcunun yeniden yapılandırma işlemlerini 15 Kasım'a kadar tamamlamayı amaçlamaktadır. Wind'in Mısırlı aile grubu Weather Investments, özel sermaye fonlarından Texas Pasific Group, Apax Partners ve Blackstone ve Aladdin Capital Management tarafından temsil edilen tahvil sahiplerinin kesin tekliflerinin ay sonuna kadar gelmesi beklenmektedir. Aynı gün alternatif telekom şirketi ForthNet tarafından Atina borsasına yapılan açıklamada, rekabette olduğu bir hisse için teklif yapmama kararı alındığı belirtilmiştir.